૭૯૨

પરીયોંકી હવાઈ
મજલીસ

પરીયોંકી હવાઇ મજલીસ

ઊર્ફ઼

ક઼મરૂજ઼્જ઼માન–માહલક઼ા.

નાટક તીન બાબકા.

વાસ્તે ગીરોહે વીકટોરીયા નાટકકે,

તસ્નીફ઼ કીયા,

મુનશી માહ઼મુદ મીયાં મુતખ઼લ્લુસ બ મનજ઼ુરને,

ઔર

છાપકે ઇજહાર કીયા વાસ્તે ખાસો આમકે,

માલિકાને

ગીરોહે વીકટોરીયા નાટકકે હ઼ુકમસે

કા૦ પે૦ શ૦ ને

જ઼બાને ઉર્દુ બ હર્ફ઼ે ગુજ઼રાતી.

મુંમ્બઇ,

એલાયન્સ પ્રીંટીંગ પ્રેસ, ના૦ ૭ મરીન સ્ટ્રીટ,

કાવશજી પેશતનજી ને છાપા હએ.

ઇ૦ સ૦ ૧૮૮૨ ઇંગ્રેજી.

નફતએ નાટક.

જાંહુંદારશાહ........................મુલ્કે હલબકા બાદશાહ.
શાહેજીન..................................ફાકકા બાદશાહ.
કુમરુજજમાન..........................જાંહાંદારશાહકા બેટા.
અલેકખાં..................................જાંહાંદારશાહકા વજીર.
આબેદ....................................એક રાહબર.
ફુજલેદીન..............................જાંહાંદારશાહકી દરબારકા
ગુજુમી.

મા[illegible]......................શાહેજીનકી દફતર.

હેવ—પરી—આહુલેકાર—વગએરા.

મુકામ

મુલ્કે તાતાર—ફાફ.

મુંબઈની તા૦ ૨૦ મી આગસ્ટ શને ૧૮૮૨.

પરીયોંકી હવાઇ મજલીસ

ઉર્ફે

કમરૂજ્જમાન—માહલકા.

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

દીવાનખાના.

[શાહજાદા કમરૂજ્જમાંકા સોયા હુવા નજર આના, એક ખીદમતગારકા ઉસકો જગાના.]

ગજલ—કલ્યાંન.

ઝપક બતાકે મુઝે દીલરૂબાને લુટ લીયા.—તર્જ.

ખીદમતગાર—હમે શબકા ફારેગા બાદે સબાને લુટ લીયા,
ઉઠો કે ઝુલ્મતે શબકો ઝીયાને લુટ લીયા.—હમે.
સહરકે નુરકા તડકા હરેક તરફ ચમકા,
હમે નીન્દકો દીને ગફલત ઝીન્દાને લુટ લીયા.—હમે.
અબ ઉઠો નીન્દસે અયે શાહજાદએ આલમ,
ગોબારે દીલ તેરે રોબકી સફાને લુટ લીયા.—હમે.
તુમારે જાગેસે સબકે નસીબ જાગેંગે,
હમે ફીક્રકો તેરે જુદા સખાને લુટ લીયા.—હમે.
વજીર હમે દરે દોલતપે આપકે હાજીર,
કરારકો તેરે શોકે લકાને લુટ લીયા.—હમે.

[કમરૂજ્જમાંકા ઊઠનાં ચોંક કર, ઔર ગુસ્સે હો કર વાર ચલાને ચાહના ખીદમતગાર પર.]

અબીયાત.

ક્મરૂજજમા—ખડા રહે તુ અએ બદગોહર નાબકાર,
કરૂં તેગસે તેરા સીના ફીગાર.
ગયે તુને નાહક જગાયા મુઝે,
સજા ઇસકી મચ્આકુલ અબ દું તુઝે.
અજબ લુત્ફ થા ખાબમે ખાબકા,
છપરખટ થા બુર્જ આજ મહેતાબકા.
સરાસર તુ અહમક હએ ઔર બેતમીજ,
નહીં તુઝસે બદતર ગરજ કોઇ ચીજ.
ઉઠાયા મુઝે તુને કીઉં બેહુદા?
ભલા હએ વજીર આયા ઉસકો બોલા.

[ખીદમતગારકા જા કર વજીરકો બુલા લાના,
વજીરકા આન કર આદાબ બજાના,
શાહજાદેકા શમશીરકા વાર કરને ચાહાના,
વજીરકા બચાના.]

વજીર આયા તુ આગે સર ઝુકા કર,
ન કયું તલવાર તેજ અપની ઉઠા કર.
જુદા સરકો તેરે તનસે કરૂં મએં,
ભભુકા આતશે ગોસ્સેસે હું મએં.
મેરી શમશીરકી દેખ આબદારી,
સમ્ભલ હએ દુસરે હીમલકી બારી.
કરૂં ઇસ તેગસે ચૌરંગ તુઝકો,
શુજાઅતકા બતાવું ઢંગ તુઝકો.
જેહાં તારીક હએ, આંખોમે દમ હએ,
હું દીવાના અજબ સોજે અલમ હએ.

[ગુસ્સેમે કાઇલ હો કર સો જાના, વજીરકા મનાના.]

કલ્યાંન—ગજલ.

જીધર મએં દેખું ઉધર નજરમે.—તર્જ.

વજીર—
યે અરજ સુન મેરી શાહાજાદે કે જાનેઆલમ તુહી તુહી હએ,
હરએકકે દીલકી મુરાદો મકસદ, ઉમેદ હરદમ તુહી તુહી હએ.-યે.

તુ નવનેહાલે ચમન હએ શેહકા, તુ જલવએ અંજુમન હયે મેહેકા,
યે આજ ગોસ્સેકા ક્યા સબબ હયે, કે જગમે યે ગમ તુહી તુહી હએ.-યે.
મુજે અજબ હએ,તુ ક્યું ગજબ હયે,ખુશી હરએક દમ હયે તુજકો જેખા,
તુ ફૂલસા દીલ ખીલા હુવા રખ, બાહારે આલમ તુહી તુહી હએ.-યે.
તુ હાલ દીલકા મુઝે જતા દે, ગમો અલમકા સબબ બતા દે,
કે ઉસકી કુછ રાહા મએ નીકાલુ, જો એસા બરહમ તુહી તુહી હએ.-યે.

કલ્યાંન—ગજલ.

તફ્કા એસાભી હોતા હયે—તર્જ.

કમરૂજજમા—

આજ ચમકા થા મેરા તાલએ ખુશ કાંમ કહી.
દેને આયથી પરી ખાબમે આરામ કહી.—આજ.
અએશો અશરતકા મોહૈયાથા જો અસબાબ મુજે,
વૈસા હોવેગા મોહૈયા ન સરંજામ કહી.—આજ.
હાત અપના મેરી ગરદનમે હાંમાઇલ કરકે,
એસે લેતીથી મોહબ્બતસે વો ગુલફાંમ કહી.—આજ.
ચાંદ ફીસ બુર્જકી હએ, ગૌહર તુ કીસ દુર્જકી હએ,
ફૂલ ગર હોવે તો ગુલશનમે મીલે ઠામ કહી.—આજ.
ઢુંડ લાગા ન ઉસકો તો કરુંગા મએ કતલ,
ઢુંડ લા તાકે બચે તુ મીલે ઈનઆમ કહી.—આજ.

[ફેર દુબારા ગુસ્સે હો કર વજીરકો મારને
ચાહાનાં, વજીરકા શાહજાદેકો મનાના.]

કલ્યાન—ગજલ.

બાલારખા સનમબરા—તર્જ.

વજીર—

અએ ગુલે બાગે હજજા, દીલમે તુ અપને ગમ ન ખા,
અએ મેહ શેહકે માહાલકા, દીલમે તુ અપને ગમ ન ખા.—અએ.
ખાબમે આકે જો પરી, તુજકો બ સદ ફુસુંગરી.
કર ગઈ અપના મુબ્તીલા, દીલમે તુ અપને ગમ ન ખા.—અએ.
પરીયોંકે મુલ્ક જાવુંગા, કૈદ લે ઢુંડકે લાવુંગા,
ઉસકો મએ દુંગા લા મીલા, દીલમે તુ અપને ગમ ન ખા.—અએ.
ગુલસા તુ બાગ બાગ રહે, શાદ રહે, બાફરાગ રહે,
પાવેગા અપના મુદ્દઆ, દીલમે તુ અપને ગમ ન ખા.—અએ.

[દીવાનોંકી તરફ શાહજાદેકા જાનાં, ઉસકે
પીછે વજીરકા હોના રવાંનાં.]

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

દીવાંનખાના.

[શાહકા તખ્તપર બએઠે હુવે નજર આનાં,
રામીશગરેંકા શાહકી તઆરીફમે ગાના ગાનાં.]

ઝીન્ઝોટી—ગજલ.

અગર મએં બાગમાં હોતા તો ગુલશનકો લુટા દેતા.—તર્જ.

રામીશગરેં—

ગર આઇનાસા રૂખ અપના સીકંદરકો દીખા દેતા,
તોયે શહેનશાહા જયું તસવીર ઉસે હએરાં બના દેતા.—ગર.
સખાવતકા યે બાના હયે, જરફશાં સબ જમાના હયે,
જો પાતા ગંજે કારૂં શહે, તો એક દમમે લુટા દેતા.—ગર.
શુજાઅતસે મોહબ્બતસે જલાલત ઔર જુરતસે,
અગર ચંગેઝખાં હોતા તો યે ઉસકો ભગા દેતા.—ગર.
રઇઅત શાદ હએ ઇસસે, યે મુલ્ક આબાદ હએ ઇસસે.
હએ હરદમ અદલસે દીલકા હરેકકે મુદઆ દેતા.—ગર.
હએ આઇના મહેલ રોશન, હએ મજલીસ તખ્તએ ગુલશન,
યે જુલવા રોશનીકા રાતકો દીનસા બના દેતા.—ગર.

[અંદરસે શાહજાદેકી બેકરારીકા આવાજકા
આનાં, માહફીલકા દંગ હો જાના, આહ-
લેકારકા વાસ્તે તાલાશકે અંદર હોના રવાનાં]

અબીયાત.

કમરૂજજમા—કૌન દીલ મેરા લે ગયા અફસોસ!
કૌન યે દાગ દે ગયા અફસોસ!
કીસ પરીને કીયા દીવાના હાએ!
કહું કીસસે મએં યે ફીસાના હાએ!
હાએ! વો ઉસકે પ્યારે પ્યારે ગાલ,
સબ ગુલાંસે થે ઉસકે ન્યારે ગાલ.
જુલ્ફે બીખરી હુઇ વોહ ચેહરે પર,
યાં કે ઉડ નાગનોને ખુલે પર.

હાએ ! અબ ઉસ પરીકો પાંવું કાંહાં,!
હએ પરસ્તાં અબુપ જાવું કાંહાં.!
ઉસકી ફુરકતમે આહો જારી હએ,
મુશ્કેલ અબ જીન્દગી હમારી હએ.

[આહલેકારોંકા શાહજાદેકો પરેશાન હાલમે લે આના. શાહજાદેકા આન કર જમીન પર ગીરલ જાના.]

ઝીન્ઝોટી—ગઝલ.

જુલવા જો ઉસને દીખાયા મેરા જી જાનતા હએ.—તર્જ.

વઝીર—
હું મએં શાહાજાદેકો લાયા, મેરા જી જાનતા હયે,
હએ પરીકા ઇસે સાયા, મેરા જી જાનતા હએ.—હું.
હએ જો રમ્માલો નુજુમી, વ જફરદાં અએ શાહ,
આહીયે ઉનકો બોલા યહાં, મેરા જી જાનતા હએ.—હું.
તા વો બતલાવે પરીકા હમે અબ નામો મુકામ,
જીસને ઇસકા દીલ લોભાયા, મેરા જી જાનતા હએ.—હું.
કુછ સુરાગ ઉસકા નીકાલે ઇસે આરામ મીલે,
હએ બતંગ જીસે પે આયા, મેરા જી જાનતા હએ.—હું.
તખ્ત ઔર તાજકા વારેસ હએ સાહેબે આલમ,
ઇસકા ગમ મુજકો ન ભાયા, મેરા જી જાનતા હએ.—હું.

[સીતારે શનાસકા કીતાબ ખોલ કર દરીયાફ્ત કર કર શાહાસે હાલ જાહેર કરના.]

કાફી—ગઝલ.

કીસી મસ્તકી આનેકી આરજુ હયે.—તર્જ.

સીતારે શનાસ—તુમે જીસ પરીકી ગરજ જુસ્તજુ હએ,
સુનો માહાલકા નામ વો માહારૂ હએ.—તુમે.
પાહાડ એક બડા હએ પરસ્તાંમે આલી,
વાંહાં દીલકુશા બાગ ખુશ રંગો બુ હએ.—તુમે.
મુકામ ઉસ પરીકા વહીં હએ વ લેકીન,
તીલસમાતકા વાંહાં ખતર કુબકુ હએ.—તુમે.

હએ મએદાંન સાથ ઉસકે રસતેમે હાઇલ,
જીસે દેખ કર જીન્કા ટુટે વજુ હએ.—ટુમ.
હએ પહેલમે આતશકે બારીશકી સોજીશ,
તો દુસરેમે દરીયા બડા દબર હએ.—ટુમ.
બીછે તીસરેમે હએ લોહેકે કાંટે,
તો ચોથેમે રાખસકા ગમ દુબદુ હએ.—ટુમ.
હએં બાદ ઉસકે જીન દેવ પરીયોંકે મએદાં,
કે હરએક બટોહીકા તોકે ગુલુ હએ.—ટુમ.
હએ ઇનસાંકી મુશકેલ વાંહાં તક રસાઇ,
મીસાસે હવાકી અબસ આરજુ હએ.—ટુમ.

[મુનજીમકા હાલ સુન કર શાહજાદેકા ઔર
જીયાદા બેકુરાર હોના.]

અબીયાત.

કમરૂજજમાન—વાસતે જીસકે મુજતરબ દીલ હએ,
મીલના અબ ઉસ પરીકા મુશકેલ હએ.

હાએ! અફસોસ સદ હજાર અફસોસ!
બત્રે રેહેમ હએ બેશુમાર અફસોસ!

દીલ મેરા દાગે ગમસે જલતા હએ,
દર્યા આંખોસે અબ ઉબલતા હએ.

હાયસે સરમે ખાક ડાલુંગા,
પાંવ વેહેશતકા અબ નીકાલુંગા.

જીસ પરીકા હએ ધ્યાંન આંખોંમે,
નાખમે દમ હએ જાન આંખોંમે.

ખાબભી ખાબ હો ગયા સદ હએફ!
બખ્ત અબ મેરા સો ગયા સદ હએફ!

બેમજા જીન્દગીસે જીતા હું.
દાગ ખાતા હું અશ્ક પીતા હું.

[શાહજાદેકા ગીર્યા વ જારી કરનાં, શાહકા
ઉસકો તસ્કીન દેના.]

કાફી—ગઝલ.

વો કૌન હમે જો દીલસે તેરા મુબ્તીલા નહીં.—તર્જ.

જાંહાંદારશાહ—

અએ નુરેચશ્મ ધતના તાઅસુફ ભલા નહીં,
ઢુંડેસે મુદદઆ કહો કીસકા મીલા નહીં ?—અએ.
આસાન હોગી સખ્તી યે, દીવાને મત બનો,
કયા સરપે અપને વાલીએ મુશ્કેલ કુશા નહીં.—અએ.
ઢુંડવાકે ઉસ પરીકો મીલાવુંગા તુમસે મએં,
દેતા હું કૌલ અબભી ભરોસા મેરા નહીં !—અએ.
અએ પાસબાનો ઇસકી હીફાજત કરો મુદામ,
યાફ્‌જાત જો કીઇ તો તુમસા કોઇ ના સજા નહીં.—અએ.

[આના દીવાંનેવાર શાહજાદે દીલફીગારકા,
ઉસકે પીછે દૌડ કર આના એક ખીદમ-
તગારકા.]

બાબ પહેલા—પરદા તીસરા.

દી વાં ન ખા ના.

કાફી—ગઝલ.

ખારે હસરત કુબ્ર તક દીલમે ખટકતા જાએગા—તર્જ.

કમરૂજજમા—

ખારે ફુરકત ઉસ પરીકા ખટકતા જાએગા,
ગુલશને ઊલફતમે ઉસકે દીલ ભટકતા જાએગા.—ખારે.
હો ગયા હએ ઉસકા જો તીરે નીગેહ સીનેસે પાર,
કુબ્ર તક ઇસ જખ્મકા દામન લટકતા જાએગા.—ખારે.
હાત રખ્ખ લેતા હું મએં અપને જીગર પર બાર બાર,
કબ તલક યે ગુનચએ નાલાં ચટકતા જાએગા.—ખારે.

અએ નીગેહબાં દે લિબાસ અપના બદલ કર મિસ આબ,
ઉસકે પરબત તક યે આશક઼ સર પટકતા જાએગા.—ખ્યારે.

[શાહજાદેકી આજીજી વ ગીર્યા જારી દેખ કર ખીદમતગારકા અપની કબાહ નીકાલ કર શાહજાદેકો દેના.]

ગર મરા અરમામે ઉસકી મએ ગીરેબાં ચીર કર,
ક઼બ્ર પર આ કર વોહ ગુલ દામન ઝટકતા જાએગા.—ખ્યારે.

[ફરાર હોના શાહજાદે બેક઼રારકા, ઉસકે પીછે હવા હોના ખીદમતગારકા.]

બાબ પહેલા—પરદા ચૌથા.

દાલાન.

[શાહકા મઅ દરબારીયોંકે શાહજાદેકી તાલાશમે આના.]

જાંહાંદારે ફનાં યારો બક઼ા અલ્લાહી અલ્બા હયે.—તર્જ.

જાંહાંદારશાહ—

મેરા પ્યારા કાંહાં યારો ગયા અલ્લાહી અલ્લા હએ,
નીગેહબાનો યે તુમને કયા કીયા અલ્લાહી અલ્લા હએ.—મેરા.
તુમેહ તાકીદથી ઉસકી નીગેહબાનીકી ક઼દગન થી.
યે કૈસી ગફલત ઔર યે કયા હુવા અલ્લાહી અલ્લા હયે.—મેરા.
મહેલકી રોશનીથી વો મેરી આંખોકા તારા થા,
અંધેરા પડ ગયા હર સુ સદા અલ્લાહી અલ્લા હયે.—મેરા.
મેરી ઉમ્મેદકે ગુલજારકા વોહ ફુલ તાજા થા,
બુડહાપેકા આસા થા વો મેરા અલ્લાહી અલ્લા હયે.—મેરા.
ગયા વો કીસ તરફ, કીસ સીમ્ત, કીસ જા, કીસ બીયાબાંમે,
મીલેગા હાએ ! કબ ઉસકા પતા અલ્લાહી અલ્લા હયે.—મેરા.

[સબકા રવાના હોના.]

બાબ પહેલા—પરદા પાંચવા.

જંગલ.

દેસ—ગઝલ.

પસે મર્ગ મેરી મજાર પર જો દીયા કીસીને જલા દીયા.—તર્જ.

કમરૂજજમાં—

મુજે દાગે ઇશ્કો જુનુનને હેબરંગે શમએ જલા દીયા,
કે વતનસે અપને યાગાંનોસે ઇસી વલવલેને છોડા દીયા.
મુજે.
મએં કાંહાં યે ધુપ યે રેહે કાંહાં, કે કદમ કદમપે હયે ખારે ખસ,
હએ હરએક આબેલે પાને અબ લહુ આંખસે અપને બહા દીયા.
મુજે.
યે તપેશ વો ધુપકી હયે ગજબ, બને કોહ આહન તુફતા અબ,
કે તપેકી તરહ યે તલવોંકો યાંહાં સંગે રહેને જલા દીયા.
મુજે.
નહીં રહેનેકા મુજે ઠાવું હએ, નહીં ચલનેકો મુજે પાવું હએ,
વો પરીને રગકે ખતસા અબ મુજે ઇસ જેહાંસે મીટા દીયા.
મુજે.
ગોયે રંજ હએ ઔર યે અલમ મુજે, નહીં ભુલા તીસપરભી મએં ઉસે,
મએં ગમ ઉસકા ખાકે મરંગા અબ, હએ યે ઇશ્કને મુઝકો મજા દીયા.
મુજે.

[એક હએબતનાક આવાજકે સાથ દરખ્તમેસે
આબેદકા નમુદ હોના.]

બેહાગ—ગઝલ.

ગએરત ન આઇ તુઝકો કુછ અએ યાર બેશરમ.—તર્જ.

આબેદ—

કુચ્છ ગમ ન ખા ખોદાકા બહોત તુજપ હએ કરમ,
તસબીહ ઊસકે નામકી રખ વીર્દ દમબદમ.—કુચ્છ.

ફર્યાદ તેરી સુનકે હુવા મેહેરબાં જો વો,
અલ્લાહને ડાલી મેહેર મેરે દીલમે કર ન ગમ.—કુરબ.
રહો પર્ગામ હમ્મે જો તીલિસ્માત શહે રાહ,
જીસકા ઇલાજ દેતે હમ્મેં મજબુત તુજકો હમ.—કુરબ.
દેતા હું એક આસા મય્યેં કરામતકા તુજે,
જુનેસે જીસકે કોહ બને કાહ બેઅલમ.—કુરબ.
આફરીદ દેવ જીનો પરી રાખસ ઔર તીલસ્મ,
ટલ જાવે, યકે તાબએ ફરમા હોકે ખમ.—કુરબ.
તુટેંગે ઇસસે સારે તીલસમાત શાદ હો,
મત ડરીયો અબ કીસીસે ખોદાકા હુવા કરમ.—કુરબ.

[આબેદકા દરફતમે સમા જાનાં, શાહજાદેકા
સકતેકી હાલતમે તકતે રહેનાં.]

તમામ હુવા બાબ પહેલા.

બાબ દુસરા પરદા પહેલા.

પરીયોંકી હવાઈ મજલીસ.

[પરસ્તારોંકા શાહજાદીકી યાદમે ગાના ગાનાં.]

કાલીંગડા—ગઝલ.

દુરસે આએથે સાકી.—તર્જ.

પરીયેં—

આઇ હમ્મે ખીદમતમે તેરી ભય્યેરવી ગાનેકો હમ,
કરતી હયે ચોહોલેં અપસમે તેરે બહેલાનેકો હમ.—આઇ.
ભીરથે ખુશબો સેજસે ફુલોંકી ઉઠ ઓ ગુલબદન,
ચલ ચમનમે સયેરકો આઈ હમ્મે લે જાનેકો હમ.—આઇ.
બુલબુલાં તુઝકો મુબારક બાદ દેવે સુબ્હોકી,
લે ચલે ગુલશનમે તુઝકો ગુલકે શરમાનેકો હમ.—આઇ.

મુન્તઝીર નરગીસ હુએ તેરી રહેપે હમેં આંખે લગી,
જાવે પાસ ઉસકે તેરા દીદાર દીખલાનેકો હમ.—આઈ.
મેહતી હયે બાદે સબા ઔર નુરકા હુએ અબ ઝુહુર,
આંખે કર મા બાપકી રોશન, હુએ સમજાનેકો હમ.—આ.ઈ.

[હવામેંસે નમુદ હોનાં શાહજાદીકા, ખીદમત
બજા લાનાં બાંદીકા.]

કાલીંગડા—ગઝલ.

કયા કમાં અબરૂને એક તીરે નજારા મારા.—તર્જ.

માહુલકા——કયું બોલાતી હો જીગર હુએ મેરા પારા પારા.
ખાબમે દેખા હુએ એક માહાર પ્યારા પ્યારા.—કયું.
શાહજાદા થા વો ગુલફામ ગુલંદામ હસીંન,
જીસકી જુલ્ફોંકા ફસા ફીરતા હુએ મારા મારા.—કયું.
આદમી જાદ મેરા લુટ ગયા સબ્રો કરાર,
જીન્દગી કરનેકા અબ કયા હુએ સાહારા યારા.—કયું.
ચીતવનોંમે વો શરારતથી કે અલ્લાહ! અલ્લાહ!
ખીર્મને દીલકો જલાયા જો નીજારા મારા.—કયું.

ઝીન્ઝોટી—ગઝલ.

અગર મએં બાગમાં હોતા.—તર્જ.

દાયા—

હકીકત ખ્વાબકી હમ તુમપે ગુજરી એક સુરતકી,
કે એક શેહજાદેસે શાદી હુઇ તુઝ માહેતલઅતકી.—હકીકત.
હુવા આશક વો તુઝપર, ઔર તુ આશક હુઈ ઉસપર,
દીખાઇ આરસી મકસુમને રસ્મે મહોબ્બતકી.—હકીકત.
વતનકો છોડ ઔર મા બાપસે મુહ મોડ કર અપનાં,
વો શહેજાદેને ઝેલી હર બલા રાહે મુસીબતકી.—હકીકત.
યાંહાં તક આન પોહોંચા તોડ કર સારે તીલસ્મોકો,
મીલા શહેસે હકીકત અર્જ કીઇ સબ અપની ઉલફતકી.—હકીકત
તેરે વાલીદને શાદી તેરી કર દી ઉસ્સે ખુશ હો કર,
નુજુમીસે મુકરર કરકે સાઅત ખુશ મુહુરતકી.—હકીકત.

તમામ હુવા બાબ દુસરા.

બાબ તીસરા—પરદા પહેલા.

દીવાંનખાના.

[માંહલકા શાહજાદીકા મય અપની સહેલીયોંકે શાહજાદા કમરૂજજમાકી યાદમે બેકરારી કરતે હુવે આનાં.]

આસાવરી—ગઝલ.

એક આ જા નજર તાજબે—તર્જ.

માહલકા—
અબ ઊસકે સીવા જીનાભી મનજુર નહીં હએ,
વો દુર હએ તો મૌત યાંહાં દુર નહીં હએ.—અબ.
વો રશ્કે મસીહા ક્યું ખબર લેવે હમારી,
ક્યા અપને વો એજાઝ પર મગરૂર નહીં હએ?—અબ.
હમ તડપે તેરી ચાહામે આરામ તુઝે હો,
ઊલફતકા સીતમગર યેતો દસતુર નહીં હએ?—અબ.
બીન તેરે તડપતે હએં ખુદારા લે ખબર તુ,
મજબુર હએ હમતો અએ તું મજબુર નહીં હએ.—અબ.
હમ્મેતો તાંહમ્મુલ હએ તેરે હીજ્રકા લેકીન,
કાબુમે હમારા દીલ રન્જુર નહીં હએ.—અબ.

મુખમ્મસ.

દાયા——સહાતો જાતા નહીં હએ અઝાબ ઊલફતકા,
મગર હએ સબ્ર પીયારી સબાબ ઊલફતકા.
જો ઇસ તરાહ હએ તુમે ઇજતેરાબ ઊલફતકા,
તો ઊસ્સેભી હોગા યું પેચોતાબ ઊલફતકા.
તરીક હોતા હએ યેહી જનાબ ઊલફતકા.

માહલકા——ક્યા ગરજ ઊસકો જો વો યાંહાં તલક આએ,
ઔર ચાંદસી સુરત દુબારા દીખલાએ.
બલાસે ઊસકે જીયે યા કોઇ મર જાએ,
બીન ઊસકે અએનતો દીલ મુમ્કીન ન મેરા પાએ,
મગર વો દેખુંગી કીસમત જો મુઝકો દીખલાએ.

[માહલકા પરીકા જાનાં, ઊસકે પીછે પરસ્તારોંકા હોના રવાનાં.]

બાબ તીસરા—પરદા દુસરા.

તીલસ્માતી કીલ્લા.

[એક દેવકા કીલ્લેકી નીગેહબાની કરનાં, શાહજાદા કુમરૂજ્જમાકા આન કર દરવાજે કે નજદીક કદમ ભરના.]

સોહેની—ગઝલ.

કલસે તુ એકલ હએ યાર.—તર્જ.

દેવ—

શાહજાદે અભી દેખા તેરા ગુલજાર નહીં,
પાયા કુચ્છ નફલે જવાંનીસે ગુલા બાહાર નહીં.—શાહજાદે.
બાગે ખુશી તેરા હોવેગા એજાંસે બરબાદ,
સરસરે ગમસે તુ ઇસ જાકે ખબરદાર નહીં.—શાહજાદે.
યે તીલસ્માત હએ જીન પરીયોંકા, તુ આદમજાદ,
યાંહાં કદમ રખના તેરે હકમે સજાવાર નહીં.—શાહજાદે.
કયું તુઝે આને દીયા તેરે અઝીઝોંને યાંહાં,
કયા વતનમે તેરા મુશફીક કોઇ ગમખાર નહીં?—શાહજાદે
પીસ કર દાંત નીકાલુંગા મએં આટા તેરા,
નાન હલવાન કોઇ તુઝસા મજેહદાર નહીં.—શાહજાદે
હોગા ફાકેસે યે ફાકા અભી ખા જાવુંગા,
બીસ્નએ ખુ તેરા મુઝસા કોઇ જીનહાર નહીં.—શાહજાદે.

મજકુર તર્જ.

કુમરૂજ્જમાં—

સરપે સુલએમાં નબી મેરા મદદગાર હએ,
ઉસને હએ ભેજા મુઝે વો મેરા સરદાર હએ.—સરપે.

રાખસો દેવ ઔર પરી જીન હએ ભલા કૌન ચીજ?
સબકે લીયે યે અસા સુરતે તલવાર હએ.—સરપે.
લોહેકે પરબતકો યે આનમે પાની કરે,
પાનીકો ફાની કરે, ઇસમે યે અસરાર હએ.—સરપે.
રોકનેવાલા મુઝે કોઇ નહીં પર તુઝે,
ઇસ્સે જલાતા હું અબ દમમે તુ ફીન્નાર હએ.—સરપે.

[કુમરૂજજમાંકા અજમતી અસા દેવકો દેખાના, ઊસ અજમતી અસાકે જરીએસે દેવકા ફીન્નાર હો જાના.]

હાથમે મેરે અસા શાએ કરામતકા હએ,
તુટે તીલસ્માત સબ જીસ્સે વો હથીઆર હએ.—સરપે.

[કુમરૂજજમાંકા ફીલ્હએકો જાદુઈ અસા બતાનાં, ફીલ્હએકા ફોરન એક હએબતનાક આવાજકે સાત ટુકડા હો કર ઊડ જાનાં. પરસ્તાંનકા દીખલાઇ દેના, એક દેવકા આન કર કુમરૂજજમાંકો મારને ચાહાનાં, મગર અસાકી કરાંમતસે પીછે હટ જાનાં.]

ભએરવી—ગજલ.

અગર આં તુર્કે શીરાજી બદઅસ્ત આરદ દીલે મારા.—તર્જ.

જીન—

યે રાહે પુર ખતર હએ, થા તુઝે કીસ યારકા યારા,
તીલસ્માતે જાહાંમે શાહાજાદે કયું કદમ મારા?—યે.
તાઅજ્જુબ હએ મુજે, યે રાહામે તીલસ્માતે બહોતહાઇલ,
ઉને કીસ તરેહ તોડા, તુ હએ આદમજાદ બેચારા.—યે.
યે લાખોં દેવ જીન આફ્રીદ તેરે સબ ખુનકે પ્યાસે,
અચરબા હયે ઊન્હોને રોક કર તુઝકો નહીં મારા?—યે.
હુઇ યાંહાં તક રસાઇ કીસ તરેહ તુ મુઝકો રોશન કર,
દરખશંદાં નજર આતા હએ તેરે બખ્તકા તારા.—યે.

ભઐરવી—ગઝલ.

ઇશ્કોમે તેરે કોહે ગમ.—તર્જ.

કુમરૂજઝમાં—

દાગે ફીરાકે ઇશ્કને મુઝકો દીયા જો હો સો હો,
શમશ્આસા મએંને હાથમે સરકો લીયા જો હો સો હો.—દાગે.
હએ જો સુલએમાં નામવર, ઉનકી મદદસે બેખતર,
રાહે તીલસ્મ મએંને સબ નેસ્ત કીયા જો હો સો હો.—દાગે.
આશકે મહેલકા હું મએં, રાનીપે મુબ્તીલા હું મએં,
જામે મહોબ્બત ઉસકા અબ મએંને પીયા જો હો સો હો.—દાગે.
દેખો પરીસે તુ મીલા, મૌલા તેરા કરે ભલા,
હાલે ગમો અલમ બયાં મએંને કીયા જો હો સો હો.—દાગે.

[જીનકા તાલી બજા કર માહલકાકો બુલાનાં, માહલકાકા સાત સહેલીયોંકે આના, કુમરૂજઝમાંઓ માહલકાકા એક એકકો દેખ કર તાઅજ્જુબ હોના.]

ભઐરવી—ગઝલ.

નામ જાનેકા ન લે યાર મએં મર જાવુંગી.—તર્જ.

માહલકા—

પુરસીશ હાલસે તેરે ન ગુજર જાવુંગી,
ન ઇધર જાવુંગી મએં, ઔર ન ઉધર જાવુંગી.—પુરસીશ.
માંહાં તલક પહોંચ્યા હએ રસતોંકે તીલસ્માતકો તોડ,
તુ બતાવેગા સબબ ઇસકા તો ઘર જાવુંગી.—પુરસીશ.
કીસ કરામતસે હુવા પાર ઊઠા રંજો ગોબાર,
હએ તઆજ્જુબ, જો મીલેગી યે ખબર જાવુંગી.—પુરસીશ.
કીસકી ઊલફતકી હવા ખીંચકે લાઇ યહાં તક,
કહેકે અબ શોકકે ખુલે હુવે પર જાવુંગી.—પુરસીશ.

ભઍરવી—ગઝલ.

જબ તલક હમે જીન્દગાની યાદ એલાહી કીજીયે.—તર્જ.

કુમરૂઝઝમાં—

રૂખ ઈશ્વર અબે નવ ગુલે ગુલઝારે શાહી કીજીયે,
હમે બયાને ખાબ ગૌર ઇસ પર કમાહી કીજીયે.—રૂખ.
ખાબમે દખ્ખીથી એક શબ ચાંદસી સુરત તેરી,
દેખ જીસકો રૂખ ન સુખે નુરે માહી કીજીયે.—રૂખ.
બનકે દીવાનાં મએં નીકલા બાદશાહત છોડ કર,
આપસે કબતક બયાં રાહાકી તબાહી કીજીયે.—રૂખ.
જબ હુવા દરમાદા બેહદ મીલ ગયા યેક ખાંદ્રે રાહ,
એક અસા ઉસને દીયા શુક્રે એલાહી કીજીયે—રૂખ.
સબ તીલસ્મ ઉસકી કરામતસે મીટે, પોંહોંચા યાંહાં,
મુજપ મેહર અબ અબે ચેગશે ચશ્મે શાહી કીજીયે.—રૂખ.

[શાહે જીનકા સાત આહલેકારોંકે આન કર
કુમરૂઝઝમાંકો દેખ કર તાઅજ્જુબીકે
સાત હાલ દરીયાફ્ત કરના.]

ભઍરવી—ગઝલ.

બુલબુલે શએદાને પુછા ગુલસે યું રોજે બાહાર.—તર્જ.

શાહે જીન—

મીસ્લે બુલબુલ કીસ લીયે આયા તુ યાંહ દીવાનેવાર ?
અબે બની આદમકે શહેજાદે હસીંનો ગુલઓજાર.—મીસ્લે
બસ્તી આદમકી કાંહાં, ગુલશન પરસ્તાંકા કાંહાં,
મશરેકા મગરીબકી દુરી ફર્શી રેહ તલવારો ખાર.—મીસ્લે.
રેહેમે હએ ઈફ્રીદ ઔર જીન દેવકે લાખોં તીલસ્મ,
હએ અજબ ક્યું બચકે આયા જીન્સે તુ અબે નામદાર!—મીસ્લે.
મતલબ ઇસ જા તેરે આનેકા હએ કયા બતલા મુઝે ?
જાન જાનેકા ન રખ્ખા ખૌફ તુને જીનહાર.—મીસ્લે.
રહમ ઈસ હુસ્નો જવાની પર ને આયા કુછ તુઝે,
ખીંચ લાયા હએ તુઝે ઇસ જા તલક કીસ ગુલકા પ્યાર.—મીસ્લે.

આસાવરી—ગઝલ.

ખુદીકી પરસ્તીશ જો ઘેરી રહેગી.—તર્જ.

કમરૂજજમા—અગર આપકો ગૈર મેરી રહેગી,
તો અબ મૌત મુઝકો ન ઘેરી રહેગી.—અગર.
જો શહેજાદી હમ્એ આપકી માહા પએકર,
સદા જીસકો હશમતસે સેરી રહેગી.—અગર.
હુવા મયેં ઊસે ખાબમે દેખ આશક,
સદા દીલપે ઊસ ગમકી દેરી રહેગી.—અગર.
મયેં ઇસકે લીયે આયા મહેનત ઊઠા કર,
હરેક દુર બન ઇસકી ચેરી રહેગી.—અગર.
ન ઉસસે અગર બ્યાહ કર દોગે મેરા,
તો હરગીજ ન ફીર જાન મેરી રહેગી.—અગર.

મજકુર તર્જ.

માહલકા——જો શાદીકી બાત ઇસસે મેરી રહેગી,
તો ફીર કૌલકી બાત તેરી રહેગી.—જો.
જો શાહજાદા સપનેમે દેખ થા મયેંને,
યેહી હયે યે યાંહાં ઇસકી દેરી રહેગી.—જો.
કહા હાલ યે તબ દીયા કૌલ તુમને,
કે નીસબત ઉસીસેકી તેરી રહેગી.—જો.
સો અબ બ્યાહ કર દો કે દીલ શાદ હોવે,
નહીંતો મુસીબત યે ઘેરી રહેગી.—જો.
કરોગે યે એહસાન ગર મુઝપર શાહ,
તો મમનુન દાયમ યે ચેરી રહેગી.—જો.

[શાહ જીનકા કમરૂજજમાકો માહલકાકા હાત મીલા દેના, સુગન્નીઓંકા ખુશીમે આન કર નાચો ગાનેકી તાન લેના.]

મઝકુર તર્જ.

સબ————-આજ શાદીકી આવી હમ્મે હર સુ સદા,
મીલકે ગાવેં મુબારકબાદ બાહમ.—આજ.
બ્યાહી આદમીજાદસે માહાલકા,
મીલકે ગાવેં મુબારકબાદ બાહમ.—આજ.
શાહાજાદી યે પરીયોંકી માહજબીં,
શાહાજાદા હમ્મે ઇનસાન વો હસીં.—આજ.

[મુગ્રનીઓંકા નાચના.]

તમામ શુદ.